

WESTLANDS AKKOORD 2018-2022

Inleiding

Voor u ligt het Westlands Akkoord voor de bestuursperiode 2018-2022. Als CDA Westland, LPF Westland, VVD Westland en ChristenUnie-SGP Westland hebben wij gekozen voor een akkoord op hoofdlijnen, omdat we open willen besturen, met ruimte voor inbreng van anderen. Om die reden hebben wij in dit akkoord ook speerpunten van de andere fracties verwerkt. Als politieke partijen hebben wij weliswaar verschillende referentiekaders en overtuigingen, maar we vinden elkaar in de trots op Westland, haar historie en haar cultuur. En wij vinden elkaar in de ambitie om Westland met innovatieve oplossingen mooier en toekomstbestendig te maken. Wij gaan de komende bestuursperiode graag de samenwerking aan met een ieder die deze trots en ambitie deelt.

Onze prioriteiten

Het gaat over het algemeen goed met Westland en haar inwoners. Tegelijkertijd zijn er ook urgente opgaven voor nu en de toekomst. Wij zien de volgende opgaven als prioriteit voor deze bestuursperiode:

- *Meer betaalbare woningen*: ruimte voor bijzondere woonvormen en slimmer omgaan met de beschikbare ruimte
- *Aantrekkelijke dorpen*: groenere woonwijken, gezellige feestweken, levendige dorpscentra
- *Veilig samen*: inzet van particuliere beveiligingsbedrijven, optimaliseren van de inzet van boa's, gebruik van particuliere beveiligingscamera's voor opsporing
- *Ruimte voor ondernemen*: versnellen van de herstructurering van de glastuinbouw en de energietransitie en versterking van de winkelgebieden
- *Behoud van de menselijke maat in de participatiesamenleving*: bestrijden eenzaamheid en hulp aan vrijwilligers
- *Zorgvoorzieningen dichtbij*: innovatieve vormen van wonen en zorg en meer verpleeghuis- en revalidatieplekken

Onze inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties kunnen rekenen op een daadkrachtig, open en betrouwbaar gemeentebestuur. Een gemeentebestuur dat onkreukbaar en kostenbewust is. Het repertoire van de gemeente beperkt zich niet tot het inzetten van financiële middelen en/of het opleggen en handhaven van regels. Wij willen iedereen mobiliseren en aanspreken om naar vermogen mee te doen. Met elkaar gaan we werken aan de toekomst van Westland!

CDA Westland	LPF Westland	VVD Westland	ChristenUnie-SGP Westland
Piet Vreugdenhil	Dave van der Meer	Sander Zuyderwijk	Leen Snijders

I. Open besturen

Open besturen gaat over onze voorbeeldrol als volksvertegenwoordigers, bestuurders en medewerkers van de gemeente Westland. Het gaat niet alleen om de juiste intenties, de mooie woorden en/of strakke procedures, maar vooral om de juiste houding en gedrag, om het daadwerkelijk handelen zoals het hoort. Daarbij zijn wij toegankelijk en samenwerkingsgericht.

Transparante houding en gedrag

- Met het unaniem aannemen van de motie over de aanbevelingen voor de bestuurscultuur naar aanleiding van de rapportage van bevindingen 'Bevordering goed functioneren gemeentebestuur', heeft de vorige gemeenteraad de toon gezet en de urgentie benadrukt om nieuwe bestuurlijke mores te creëren. Wij onderschrijven die urgentie en gaan graag de samenwerking aan met alle betrokkenen - burgemeester, alle raadsfracties, het nieuwe college, de griffie en ambtelijke organisatie - om werk te maken van de leerpunten uit alle voorgaande bestuursperiodes. De blik voorwaarts staat centraal om deze ambitie waar te maken.
- Een open bestuurscultuur vraagt om een gemeentebestuur, griffie en ambtelijke organisatie waar de Westlanders trots op kunnen zijn. Om Westland verder te brengen, is een bestuur nodig dat samenwerkingsgericht is en zich open stelt om tot gezamenlijke inzichten te komen. Het gaat om transparantie, gezamenlijkheid en verbondenheid.
- De raad is het hoogste orgaan in het politiek-bestuurlijk bestel en is in staat om zijn kaderstellende en controlerende rol op te pakken. Het college als dagelijks bestuur is tijdig en volledig in zijn informatieverstrekking richting de raad. Een uiting hiervan is het voorleggen van scenario's en feitelijke argumenten die het college heeft afgewogen bij de totstandkoming van raadsvoorstellen. Hiermee ontstaat meer transparantie in het besluitvormingsproces en komt de raad in positie om op basis van alle beschikbare informatie een weloverwogen discussie te voeren en keuzes te maken.
- Alle raadsfracties krijgen, in de geest van het dualisme, een gelijke informatiepositie en ambtelijke bijstand.
- Het college stelt collegiaal bestuur centraal en legt als collectief verantwoording af over het dagelijks besturen van de gemeente. Binnen het college is ruimte om een principieel afwijkend standpunt in te nemen en zichtbaar te maken.
- Wij ambiëren een efficiënte en effectieve vergader- en debatacultuur, waarbij het debat op hoofdlijnen wordt gevoerd en feitelijke en inhoudelijke argumenten zwaar wegen. We zijn kritisch op de frequentie en het rendement van de raadsinformatieavonden, die groot beslag leggen op de agenda's van raadsleden, wethouders en ambtelijke ondersteuning.

Toegankelijke overheid

- De gemeente is er voor haar inwoners, bedrijven en instellingen en niet andersom. De manier waarop de gemeente in contact treedt met de Westlanders moet laagdrempelig zijn.

- Individuele bestuurders zijn toegankelijk en benaderbaar voor de Westlanders, met het algemeen belang als doel. Met het oog daarop introduceren we het wethoudersspreekuur en gaan de wethouders regelmatig de dorpen in.
- Klachten moeten professioneel worden behandeld. Wij zien klachten niet als iets negatiefs, maar als mogelijkheid om de ervaringen van inwoners te benutten. Op die manier helpen we inwoners beter (op weg) en leren we er ook van.
- Het is belangrijk dat de gemeente (bestuurders én medewerkers) het gevoel van inwoners ophaalt en hen laat meedenken. Burgers participeren op verschillende manieren: adviesraden, het bestaande Westlandpanel, inspraakavonden en internetconsultaties. Daarnaast roepen wij alle jongeren in Westland op om zich aan te sluiten bij het jongerenplatform en daar de discussie met elkaar aan te gaan over belangrijke onderwerpen, maar ook om gesprekspartner te zijn van de gemeente.
- Wij willen initiatieven vanuit de samenleving in de publieke ruimte stimuleren. Wij zien in het concept Right to challenge een kans om hier invulling aan te geven. In dit concept kunnen bewoners taken van de gemeente overnemen als zij denken het slimmer, beter, goedkoper of anders te kunnen doen. Daarbij gaat het om zaken zoals het onderhoud van een park, het beheer van sportvelden of andere maatschappelijke voorzieningen.
- Zowel voor nieuwe als bestaande bedrijven willen wij een toegankelijke overheid zijn die relevante ontwikkelingen op de voet volgt en deze vertaalt in concrete acties of beleid. Al onze bedrijven kunnen rekenen op goede gemeentelijke dienstverlening.

Sterk in samenwerken

- De taken van de gemeente worden steeds meer samen met andere (semi-) overheidsinstaties en private organisaties uitgevoerd. Deze organisaties zijn vaak regionaal actief en niet gebonden aan de gemeentegrenzen. De afgelopen jaren is door toedoen van de decentralisaties vooral een toename van samenwerkingsverbanden zichtbaar binnen het sociaal domein.
- Wij zijn ons ervan bewust dat je als gemeente genoodzaakt bent tot (regionale) samenwerking. Samenwerken heeft immers meerdere voordelen, zoals meer kwaliteit, minder kwetsbaarheid en minder kosten. Het kan echter ook ten koste gaan van de sturingskracht van de gemeente. Een periodieke kwalitatieve toets van de toegevoegde waarde van deze samenwerkingsverbanden is een instrument om het Westlands belang te blijven borgen.
- Om zijn controlerende en kaderstellende rol te kunnen vervullen, moet de raad kunnen sturen op samenwerkingsverbanden. Dit betekent dat bij de voorbereiding van besluitvorming binnen die samenwerkingsverbanden rekening moet worden gehouden met het domein van de gemeenteraad. Dit kan alleen als de raad tijdig, volledig en feitelijk wordt geïnformeerd en geadviseerd.

II. Betaalbaar wonen

De Westlandse bevolking vergrijst en het aantal huishoudens neemt toe. We hebben een tekort aan sociale en betaalbare woningen. Daarbovenop heeft de gemeente de wettelijke opdracht om statushouders woonruimte te bieden en zijn er regionale afspraken gemaakt over de huisvesting van arbeidsmigranten. Al met al ligt er een aanzienlijke huisvestingsopgave, die vraagt om intensieve samenwerking. Niet alleen de gemeente en woningcorporaties, maar ook ontwikkelaars en particulieren moeten hun verantwoordelijkheid nemen.

- Ons woningaanbod moet aansluiten bij de behoefte van de inwoners van Westland. Daarom gaan we stevige maatregelen nemen om meer betaalbare woningen te bouwen voor mensen met lagere en middeninkomens, met name starters en ouderen. Ook willen we ruimte creëren voor bijzondere woonvormen, zoals kluswoningen, pauzewoningen, prikkelarme woningen, tiny houses en combinaties van wonen en zorg.
- Met het oog op de huisvestingsopgave en het gegeven dat alle grond in Westland al bestemd is, lijkt hoger bouwen dan tot nu toe het geval is in Westland de meest voor de hand liggende manier om meer betaalbare woningen te realiseren. Dit vraagt om durf en een goede maatschappelijke discussie.
- We gaan onderzoeken of sociale huur en koop en vrije sector huur kunnen worden benoemd in bestemmingsplannen, waardoor de bouw van dit segment publiekrechtelijk wordt geborgd. Daarnaast gaan we het toepassen van erfpacht-constructies stimuleren.
- Nieuwbouwplannen in Kwintsheul en Heenweg zullen voortvarend ter hand worden genomen.
- Regionaal en landelijk gaan we de discussie aan om de aan de gemeente opgelegde taakstellingen voor statushouders in samenhang te bekijken met de opgave voor de huisvesting van arbeidsmigranten. Ook gaan we een discussie voeren over nut en noodzaak van onze deelname aan Woonnet Haaglanden, met als doel zoveel mogelijk Westlanders de kans te geven om in Westland te wonen.

III. Aantrekkelijke dorpen

Westland moet een aantrekkelijke gemeente zijn, waar inwoners zich veilig voelen in hun huis en in hun buurt. Een gemeente waar het voorzieningenniveau goed is en er genoeg te beleven is voor jong en oud. Ook voldoende groen in de wijken en natuur voor ontspanning en recreatie spelen daarbij een rol.

Veilig samen

- Westlanders moeten zich veilig voelen in hun huis en in hun buurt. Daarom zetten wij in op maatregelen ter verbetering van de veiligheid. Wij staan voor een overkoepelende aanpak van veiligheid, waarin de gemeente, politie, openbaar ministerie, buitengewoon opsporingsambtenaren (boa's), buurtpreventen en inwoners op een constructieve manier samenwerken. Een optimale bezetting van het politiebureau, passend bij een 100.000+ gemeente, achten wij daarbij van groot belang.
- De politie is primair aan zet wanneer het gaat om handhaving van de openbare orde en de veiligheid. Daarbij wordt samengewerkt met de gemeentelijke boa's. Die kunnen ingrijpen waar de leefbaarheid wordt aangetast door overtredingen die overlast veroorzaken en tot veelvoorkomende ergernissen leiden. De boa's moeten zichtbaar aanwezig zijn. Niet alleen overdag, maar ook op andere relevante momenten. Op basis van dit uitgangspunt gaan wij de inzet van de boa's optimaliseren.
- We gaan ons veiligheidsnetwerk uitbreiden met particuliere beveiligingsbedrijven, die 's nachts surveilleren en daarmee een aanvulling vormen op de surveillances door de politie. Van belang daarbij is dat duidelijke afspraken worden gemaakt over taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden.
- Ook inwoners leveren een positieve bijdrage aan de veiligheid van Westland. We prijzen ons gelukkig met een grote deelname aan Burgernet, belcirkels, Whatsapp-groepen en buurtpreventieteams. We blijven deelname aan deze platforms stimuleren. We gaan de samenwerking tussen de buurtpreventen, gemeente en politie bevorderen met als doel een goede informatie-uitwisseling en het borgen van de veiligheid van de buurtpreventen.
- Naast de inzet van cameratoezicht op hotspots willen we particuliere beveiligingscamera's gebruiken om verdachten op te sporen. We treden met het openbaar ministerie in overleg om te bezien aan welke eisen de particuliere camera's moeten voldoen om voor dit doel te kunnen worden ingezet.
- Ondernijning zien we als een belangrijk thema, waarop een gerichte aanpak moet worden ontwikkeld. Daarbij gaat het om ondernijning in de brede zin van het woord: georganiseerde criminaliteit, weerbaarheid/integriteit van het lokaal bestuur en maatschappelijke weerbaarheid.

Voorzieningen met kwaliteit

- We gaan de lopende centrumplannen, zoals dat voor Honselersdijk, voortvarend ter hand nemen. Waar nodig en relevant ontwikkelen we nieuwe centrumplannen. Daarbij zetten we

in op brede participatie van de samenleving. De toekomst van Westlandtheater De Naald in het centrum van Naaldwijk wordt betrokken bij en in samenhang gezien met de gebiedsvisie Verdilaan. Voor Monster geldt dat het gebied rondom het gemeentehuis en het parkeren in en rond het centrum bijzondere aandacht krijgen.

- Voor alle centra geldt bereikbaar ondernemen als uitgangspunt; winkels en bedrijven moeten altijd bereikbaar zijn voor klanten en leveranciers. Daarnaast wordt gekeken naar mogelijkheden om het kort parkeren te stimuleren (blauwe zones). Uitgangspunt is dat in Westland gratis geparkeerd kan worden. Goede bereikbaarheid is ook belangrijk voor inwoners. Voor Wateringen en Poeldijk maken we samen met de betrokken ondernemers en inwoners een verkeerscirculatieplan.
- Voor de Westlandse sportparken ontwikkelen we een integrale aanpak. Op basis van een inventarisatie van de knelpunten per sportpark en trends wordt een visie ontwikkeld, die het beginpunt vormt voor een realistisch masterplan Sportparken. Reeds in gang gezette plannen voeren we uit.
- Onze inzet is om in Wateringen zwemwater te behouden, bij voorkeur open zwemwater. We zoeken naar een toekomstgerichte en financieel haalbare oplossing, binnen de context van de herstructurering van de Dorpskade, het behoud van groen in de wijk en het creëren van ontmoeting. Uitgangspunt is dat er sprake blijft van een burgerinitiatief.

Cultuur

- We gaan met zorg om met straatbeelden en beeldbepalende gebouwen die hun oorspronkelijke functie verliezen. Daarom gaan we het beleid voor cultuurhistorisch erfgoed actualiseren.
- We erkennen het belang van kunst en cultuur voor de eigenheid en aantrekkelijkheid van Westland en zetten in op een goede samenwerking met partijen in het kunst- en cultuurveld, zoals Bibliotheek Westland, Cultuurweb en Westlandtheater De Naald.
- We staan positief tegenover de komst van een Westlands kunstmuseum.

Groenere omgeving

- We gaan een impuls geven aan het groen en blauw in Westland. De motie Beter groen voeren we versneld uit, waarbij groen uit meer bestaat dan alleen bomen. Om de kwaliteit van het groen verder te laten toenemen, overwegen we de aanleg van groen in nieuwbouwwijken als gemeente zelf ter hand te nemen.
- We gaan meewerken aan initiatieven voor tijdelijke moestuinen en willen de mogelijkheden voor de aanleg van tiny forests nabij de dorpen onderzoeken. Hiervoor brengen we aan het begin van de bestuursperiode geschikte stukjes grond in beeld en starten we direct een pilot.
- We pakken het voorstel van Natuurpunt Westland op om een Green Innovation Team Westland in te stellen. Dit team bestaat uit visionairs, deskundigen, gemeente, politiek, inwo-

ners en bedrijfsleven. Samen kunnen zij een proces starten om te komen tot verdere vergroening en verduurzaming van Westland.

- Het leefomgevingsfonds laten we in stand. Vanuit dit fonds worden initiatieven gefinancierd die de leefbaarheid en het groen in de dorpen bevorderen. Binnen het leefomgevingsfonds zal het accent meer op groen worden gelegd.
- De afvalscheiding in Westland moet worden verbeterd. We streven naar een optimaal evenwicht tussen duurzaamheid, kosten en ruimtelijke inpassing van bijvoorbeeld ondergrondse containers.
- Het risico op wateroverlast is in verschillende delen van Westland aanzienlijk. Daarom blijven we met het hoogheemraadschap en het (glastuinbouw)bedrijfsleven werken aan maatregelen om het risico en de gevolgen van wateroverlast te beperken, bijvoorbeeld in De Lier en Maasdijk. Ook bij de ontwikkeling van nieuwbouwwijken moeten de ontwikkelaars innovatieve maatregelen nemen voor goede afwatering en waterberging op locatie.
- De gemeente heeft een voorbeeldfunctie als het gaat om het waterbestendig maken van de openbare ruimte. Bij elke ingreep in de openbare ruimte houden we rekening met de gevolgen van extreme weersomstandigheden. De sponswerking van de ondergrond is beperkt door bijvoorbeeld verhardingen en gebouwen. Dit zal verbeterd moeten worden om waterbestendig te zijn.

Westlandse feesten voor iedereen

- Wij zijn trots op de vele evenementen die in Westland worden georganiseerd. Het Varend Corso, Kom in de Kas, de vele activiteiten voor goede doelen; het zijn stuk voor stuk evenementen die de kracht van Westland laten zien. Wij blijven aan deze evenementen onze medewerking verlenen. Dat geldt ook voor de feestweken die in ieder dorp worden georganiseerd.
- De feestweken zijn onderdeel van de Westlandse cultuur en dragen bij aan de saamhorigheid en verbinding binnen de Westlandse samenleving. Daarbij vinden wij het van belang dat de feestweken het dorpse karakter behouden. We willen de overlast voor bewoners beperken. Tevens gaan we samen met organisatoren het alcoholgebruik onder minderjarigen en het drugsgebruik aanpakken.
- Uitgangspunt is dat bij het maken van plannen voor evenementen alle belangen moeten worden meegewogen, zodat evenementen een feest zijn voor iedereen.
- Voor grote evenementen gaan we locaties buiten de dorpen aanwijzen.

IV. Ruimte voor ondernemen

Of het nu gaat om het glastuinbouwcluster, het midden- en kleinbedrijf, de horeca of de toerisme- en recreatiesector; Westlandse ondernemers moeten alle ruimte krijgen om te ondernemen. De gemeente jaagt innovatieve ontwikkelingen aan en ondersteunt en faciliteert wanneer dat nodig is

Bloeiend glastuinbouwcluster

- De Westlandse glastuinbouw is zowel nationaal als internationaal toonaangevend. Het is tevens de economische motor van Westland. De primaire productie is een essentiële schakel in het totale glastuinbouwcluster. We zijn zuinig op ons teeltareaal. Van belang is dat er in Westland zowel kwalitatief als kwantitatief voldoende teeltareaal is om alle activiteiten in het cluster te kunnen uitvoeren.
- Het is voor de toekomst van de Westlandse glastuinbouw van levensbelang om op een duurzame manier te produceren met hoge toegevoegde waarde en onderscheidend vermogen in de markt. Daarvoor is verdere modernisering van de glastuinbouw nodig. Om dat mogelijk te maken moet de herstructurering van het teeltareaal worden versneld. Daarbij zal de focus liggen op kavels met een oppervlakte waar de markt om vraagt. Wij willen herstructurering verder aansporen en stimuleren. Bijvoorbeeld door in gebieden waar daadwerkelijk herstructurering plaatsvindt te investeren in de energietransitie en infrastructuur en door de inzet van een compensatiefonds.
- Om aan de groeiende vraag naar locaties op agro-logistieke bedrijventerreinen te kunnen voldoen, staan we uitbreiding van agro-logistieke terreinen, zoals ABC Westland toe. Voorwaarde is dat dit bijdraagt aan een deugdelijke ruimtelijke ordening. Bovendien moet er sprake zijn van een robuuste en duurzame ontsluiting, waarbij de gevolgen van de extra verkeersbewegingen buiten de dorpen worden opgelost.
- Met het toenemende transport neemt ook de parkeerdruk veroorzaakt door vrachtwagens toe. Wij pakken de overlast door geparkeerde vrachtwagens aan.
- Wij gaan samen met het bedrijfsleven Westland Agenda III opstellen. De Westland Agenda is bedoeld voor het mede-financieren van initiatieven van het bedrijfsleven die de economie versterken. De inspanningen van de gemeente op het gebied van internationalisering, het aantrekken van bedrijven (met name agrologistiek), profilering en public affairs worden ondergebracht in Westland Agenda III, om recht te kunnen doen aan de benodigde integrale benadering van deze vraagstukken. Daarnaast is de agenda bedoeld voor financiering van initiatieven op het gebied van arbeidsmarkt, innovatie en duurzaamheid.
- Zonder de inzet van arbeidsmigranten kan het glastuinbouwcluster niet functioneren. De gemeente is medeverantwoordelijk voor fatsoenlijke woonomstandigheden voor deze arbeidskrachten.

Toekomstbestendig midden- en kleinbedrijf

- De retailsector is een belangrijke economische pijler. Leegstand, digitalisering en veranderingen in andere sectoren vereisen een creatieve aanpak en inzet van bestaande en

nieuwe instrumenten, bijvoorbeeld shop & go parkeren en een leegstandsverordening. Daarbij moeten we ook duidelijke keuzes maken over de toekomstbestendigheid van winkelgebieden en winkelontwikkelingen. Aan deze keuzes ligt per dorp een visie ten grondslag, die we maken in nauwe samenspraak met ondernemerscollectieven, centrumorganisaties en de centramanager.

- Wij blijven bestaande en nieuw op te richten bedrijveninvesteringszones (BIZ-en) faciliteren. Daarnaast zal de gemeente deze zones actief gaan adviseren over de wijze waarop ze optimaal kunnen functioneren, waarbij we ons met name richten op de BIZ-en in de winkelgebieden. In aanvulling hierop houden we het MKB Investeringsfonds in stand. Vanuit dit fonds ondersteunen we door middel van co-financiering van projecten die de aantrekkelijkheid van de winkelgebieden vergroten.
- De kwaliteit van het (dag)toerisme en recreatie in Westland gaan we verbeteren. Dit geldt niet alleen voor de Westlandse wateren en de evenementen, maar ook voor de kust. Groeiend (dag)toerisme aan de kust is welkom, maar dit mag niet doorschieten in massatoerisme. Zo moet het dorpse karakter van Ter Heijde behouden blijven. We willen de samenhang tussen de toerisme- en recreatiesector, de horeca en het glastuinbouwcluster versterken.

Werk voor iedereen

- Om ervoor te zorgen dat er ook in de toekomst voldoende goed geschoolde medewerkers beschikbaar zijn in Westland, is samenwerking tussen bedrijfsleven, onderwijs en overheid essentieel. Voor de kortere termijn moeten deze partijen samen aan de slag om het evenwicht op de arbeidsmarkt te herstellen, zodat we zoveel mogelijk arbeidskrachten kunnen plaatsen, waaronder mensen met afstand tot de arbeidsmarkt.
- Wij omarmen het idee van een gezamenlijk actieplan voor een inclusieve en innovatieve arbeidsmarkt, waartoe onder meer VNO-NCW en Patijnenburg/MVO Westland hebben opgeroepen.

Energietransitie

- Sinds decennia wordt aardgas gebruikt om Westlandse kassen te verwarmen. Onze duurzaamheidsambities en de onzekerheden over de toekomst van het gasgebruik vereisen een energietransitie. Restwarmte en geothermie vullen elkaar aan, en ook warmte uit biomassa behoort tot de mogelijkheden. Voor grootschalige windenergie zien we geen mogelijkheden in Westland.
- De ontwikkeling van slimme warmtenetten (smartgrids) en/of warmterotondes is belangrijk om een open uitwisseling van warmte en CO₂ mogelijk te maken. Het is noodzakelijk om de beschikking te hebben over een continue aanbod van CO₂ van voldoende kwaliteit. Gebieden waar de herstructurering daadwerkelijk vorm krijgt, kunnen met voorrang worden verbonden.

- Als gemeente stellen we kaders en jagen we projecten aan door onder meer financiële en bestuurlijke inzet. We richten ons daarbij op overheden en publiek-private initiatieven. We waarborgen goede ruimtelijke ordening en leveren adequate dienstverlening.
- Westland kan en wil in de vraagstukken rondom economie en energietransitie niet eigenstandig opereren. Samenwerking met andere overheden en het bedrijfsleven, bijvoorbeeld binnen Greenport West-Holland, coalitie Herstructurering Ontwikkeling Tuinbouwsector (HOT) en de Metropoolregio Rotterdam Den Haag (MRDH), is cruciaal.
- Er zijn geregeld kansen om als gemeente subsidies te verkrijgen en co-financieringsconstructies aan te gaan. Deze mogelijkheden moeten we snel in beeld brengen en benutten om innovaties binnen de gemeente te financieren.

V. Van A naar W

Er is de afgelopen jaren stevig geïnvesteerd in infrastructuur en verkeersveiligheid. Met het oog op de toenemende drukte als gevolg van de groeiende bedrijvigheid en (beroeps)bevolking is het van belang vervolgkeuzes te maken over de mobiliteitsmix en de bereikbaarheid van de gemeente. Daarbij wordt ook gekeken naar innovatieve concepten en aantrekkelijke alternatieven voor het autovervoer om de files te beperken.

Adequate infrastructuur

- Voor de economie van Westland - en zeker ook voor het transport van versproducten - zijn zo kort mogelijke reistijden voor vracht- en personenvervoer van essentieel belang. De dagelijkse praktijk en verkeersstudies wijzen uit dat het Westlandse wegennet ook de komende jaren fors moet worden aangepast. Cruciaal voor de bereikbaarheid van Westland is snelle verbetering van de verbinding A4-Veilingroute-A20. Daarbij krijgt de Veilingroute over de gehele afstand dubbele rijstroken en wordt de Wippolderlaan gereconstrueerd. Inzet is om bij deze reconstructie uit te gaan van de zogenaamde Westland-variant, als resultaat van een participatieproces met omwonenden. In de Westland-variant wordt uitgegaan van verdiepte ligging op de plek van de twee kruisingen. Een ander belangrijk project is de vergroting van de capaciteit van de centrale as door Westland, de N213 (Burgemeester Elsenweg/Nieuweweg). Wij blijven in samenwerking met het bedrijfsleven en andere overheden werken aan een adequaat en veilig wegennet.
- Niet alleen het wegennet, maar ook de ondergrondse infrastructuur heeft onze aandacht. De ondergrond is vol en wordt steeds voller. Goede coördinatie, afstemming en planning van weg- en ondergrondse werkzaamheden is nodig om schade te voorkomen en risico's te verminderen.

Toekomstgerichte ontsluiting nieuwbouwwijken

- Er moet bij de realisatie van nieuwe woonwijken in het voortraject meer aandacht worden besteed aan de ontsluiting van de wijk. Dat vraagt om een integrale benadering, in de zin dat de infrastructuur wordt ontworpen tot buiten de grenzen van het bestemmingsplan, om met het oog op de bouw in de toekomst goede ontsluitingen te garanderen.

Hoogwaardig openbaar vervoer

- Wij streven naar hoogwaardig openbaar vervoer binnen Westland en van en naar omliggende steden: frequent, snel en comfortabel.
- Het is belangrijk niet alleen de woonkernen te ontsluiten met het openbaar vervoer, maar ook de glastuinbouwgebieden, bedrijventerreinen en onderwijsinstellingen.
- Om een dekkend netwerk te krijgen voor zowel werknemers als ouderen en mensen die zorg nodig hebben, moet de dienstverlening van private vervoerders worden verbeterd en zijn ook vrijwillige vervoerders noodzakelijk. Wij denken daarbij aan de inzet van Vervoer op maat en de Plusbus en verbetering van de dienstverlening van Regiotaxi.

- Voor de toekomst willen we de mogelijkheid openhouden om een lightrailverbinding te realiseren, zeker met het oog op de verdere ontwikkeling van de Greenport Horti Campus.

Veilig en snel fietsverkeer

- Het aantal verplaatsingen per fiets neemt steeds verder toe, wat een positieve ontwikkeling is. Het toenemende fietsverkeer stelt eisen aan het fietspadennetwerk en de fietsvoorzieningen (onder meer stallingen) in Westland. Onze inzet is om het netwerk en de voorzieningen te optimaliseren.
- Verkeersveiligheid is een belangrijk uitgangspunt. De school-thuisroutes zijn een blijvend aandachtspunt. Daarbij realiseren we ons dat veiligheid niet alleen wordt bepaald door de infrastructuur, maar voor een groot deel afhangt van het gedrag van verkeersdeelnemers. Zowel preventief als repressief (handhaving) zal hieraan de nodige aandacht worden gegeven.

VI. Zorg voor elkaar

De kwaliteit van de sociale voorzieningen in Westland is over het algemeen goed. De menselijke maat, onderlinge verbondenheid, de vele vrijwilligers en het ondernemerschap in economische en sociale zin maken Westland regionaal en landelijk onderscheidend. Belangrijk is dat inwoners, van jong tot oud, mee kunnen doen in de samenleving. Als het nodig is helpen we hen daarbij. Zorg- en onderwijsvoorzieningen worden goed geborgd.

Menselijke maat

- Het uitgangspunt van de participatiesamenleving is dat mensen zelf regie kunnen en willen voeren over hun leven, ook als er problemen of beperkingen zijn. Zelf regie voeren houdt in: weten wat je zelf kan, weten waar je hulp bij nodig hebt en organiseren dat je deze hulp ook krijgt. Dat kan mantelzorg zijn van familie en het sociale netwerk of hulp van professionele of vrijwilligersorganisaties en kerken. Met projecten gericht op preventie, meedoen aan de samenleving en langer thuis wonen, dragen we bij aan de zelfredzaamheid van onze inwoners.
- Tegelijkertijd constateren we dat de participatiesamenleving soms een te groot beroep doet op inwoners die hulp nodig hebben en hun naasten. Mensen die niet in staat zijn om mee te komen, kunnen rekenen op een vangnet dat niet mag doorslaan in een hangmat. Een vangnet mobiliseert en zet aan om je mogelijkheden actiever in te zetten, zoals vrijwilligerswerk doen of een vak of de Nederlandse taal leren.
- Wij zijn ons ervan bewust dat eenzaamheid een groeiend probleem is. Daarom gaan we een aantal projecten gericht op het bestrijden van eenzaamheid versneld uitvoeren.
- De komende jaren staat de verdere ontwikkeling richting resultaatsturing voorop. Sturing op het beoogde maatschappelijke effect prikkelt zorgaanbieders, gemeente en het Sociaal Kernteam om te innoveren en zorgvragen in samenhang te benaderen. Deze verandering heeft vanzelfsprekend gevolgen voor de wijze waarop WMO en jeugdzorg worden ingekocht. Ook vergt het veranderkracht van de gemeentelijke organisatie en daar gaan we in investeren.
- Het voorkomen van zorgvragen is de meest effectieve zorgmaatregel. We gaan preventie versterken om te voorkomen dat problemen ontstaan dan wel escaleren. De kracht van de Westlandse samenleving is daarin een onmisbare factor. We werken samen met organisaties zoals het Platform Gehandicapten Westland, de Adviesraad Sociaal Domein en de Stichting Leergeld Westland.
- Veel verenigingen draaien op vrijwilligers, die onder steeds grotere druk komen te staan als het gaat om verantwoordelijkheden en aansprakelijkheid. Wij willen vrijwilligers ondersteunen en faciliteren in hun taken. Daarnaast gaan we, in samenspraak met de verenigingen, bepalen hoe we het vrijwilligerspotentieel beter kunnen inzetten.
- We zetten de activiteiten in het kader van Westland-Regenboogstad voort, waaronder voorlichting op scholen. Ook stimuleren we het werk van de John Blankenstein Foundation bij de sportverenigingen.

Goede zorg dichtbij

- In Westland willen we dicht bij huis goede, betaalbare zorg. Het is belangrijk mensen met een zorgbehoefte samen met hun mantelzorgers kunnen leven in daarvoor geschikte woningen. Onze inzet is gericht op het realiseren van innovatieve woonvormen die dit mogelijk maken, zoals kangoeroewoningen en gespikkeld wonen (verschillende doelgroepen onder één dak).
- We willen dat Westland een senior-vriendelijke gemeente is. Ouderen moeten actief, prettig en waardig oud kunnen worden, in een veilige omgeving. Zij moeten daarom dichtbij (zorg)voorzieningen kunnen wonen. Een goed voorbeeld hiervan is de serviceflat 'Het Oude Land' (Berkenflat) in 's-Gravenzande.
- Wij willen burger- en particuliere initiatieven voor betere zorg en innovatieve woonvormen helpen om de gemeentelijke procedures efficiënt te doorlopen. Als initiatieven niet passen binnen de kaders, bekijken we per geval of van de kaders kan worden afgeweken. Ook gaan we het bestaande loket voor mensen die zorg nodig hebben bekender maken en optimaliseren.
- Het is belangrijk dat er in Westland meer verpleeg- en revalidatieplekken komen. We gaan dit vraagstuk op de kaart zetten bij de verantwoordelijke partijen en zijn bereid om binnen onze mogelijkheden financiële drempels weg te nemen.
- De overlast door personen met verward gedrag neemt toe. Wij zetten in op een sluitende aanpak, gericht op voorkomen met preventievoorzieningen, curatie door zorgaanbieders en ten slotte terugkeer in het normale leven met nazorg. Die aanpak ontwikkelen we samen met andere gemeenten in de regio, waaronder centrumgemeente Delft, en met de politie, GGZ en ambulancezorg.
- In het zorgdomein heeft de gemeente een regisserende rol. Wij werken resultaatgericht met professionals samen, waarbij de klanttevredenheid een belangrijk aspect is. Het gaat er om dat onze inwoners de zorg krijgen die ze nodig hebben.

Verbindend onderwijs

- Het is belangrijk dat de verbindingen tussen onderwijs en bedrijfsleven talrijker en steviger worden. Wij zien daarbij een verbindende rol voor de gemeente. Wij faciliteren daarom de verdere ontwikkeling van de Greenport Horti Campus voor bedrijven en instellingen die een bijdrage leveren aan de versterking van de innovatiekracht en concurrentiepositie van het glastuinbouwcluster. Daarbij is het onze bedoeling dat tevens HBO en universitair onderwijs wordt aangeboden.
- Voor het voortgezet onderwijs in Westland is verdergaande borging in de omgeving essentieel. Het onderwijsaanbod moet aansluiten bij de toekomstige arbeidsmarktbehoefte.
- Nieuwe scholen in Westland zullen altijd brede scholen zijn, met toegankelijke voorzieningen voor jong en oud. Bij het bouwen van nieuwe scholen anticiperen we op toekomstige

ontwikkelingen, waarbij niet alleen wordt gekeken naar prognoses. We gaan onderzoeken of in de wijk Hoogeland een basisschoolvoorziening kan worden gerealiseerd.

- Scholen moeten op innovatieve en flexibele wijze worden gebouwd. Als een school niet meer nodig is voor het onderwijs, moet deze eenvoudig om te bouwen zijn naar een andere maatschappelijke functie of woningen, zoals is gebeurd met de Prins Willem-Alexanderschool in 's-Gravenzande.
- Aan de kosten van de brede buurtschool in Heenweg blijven we bijdragen.
- We blijven investeren in de kwaliteit van onderwijs. Zo stimuleren we het project Brede talentontwikkeling, waarin kinderopvang, onderwijs en andere professionals (bijvoorbeeld fysiotherapeuten, logopedisten en pedagogen) samenwerken. Ook geven we een impuls aan Westland Natuur & Techniekweb, waarin basisscholen, kinderopvang, bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties samenwerken om kennis over natuur en techniek te delen en nieuwe initiatieven op te zetten. Ten slotte stimuleren we initiatieven om taalachterstanden weg te werken.
- We omarmen de ontwikkeling van een Westlands expertisecentrum waarin onderwijs- en zorgprofessionals samenwerken om leerlingen die niet in het reguliere basisonderwijs mee kunnen, verder te helpen.

VII. Financieel gezond

Westland moet een financieel gezonde gemeente blijven. Een structureel sluitende meerjarenbegroting hoort daarbij. Realistisch begroten en doordacht beheer van de gemeentefinanciën zullen de schuldpositie verder terugdringen.

- Onze ambities voor de komende periode zullen aansluiten bij de financiële mogelijkheden die we hebben. Uitgangspunt is de woonlasten voor onze inwoners gemiddeld genomen niet meer te laten stijgen dan met het inflatiepercentage. Als onze financiële positie het toelaat, laten we de onroerend-zaakbelasting (OZB) zelfs nog minder stijgen en zullen we ook geen nieuwe belastingen introduceren.
- We zijn kritisch over de leges waarmee inwoners en ondernemers worden geconfronteerd. Zij moeten bij het indienen van hun aanvragen een betrouwbare indicatie krijgen van de hoogte van de leges. En zij moeten ervaren dat er een logisch verband is tussen de kosten van het bouwwerk, de diensten die de gemeente levert en de hoogte van de leges.

Ten slotte

Dit akkoord op hoofdlijnen is het resultaat van een constructief onderhandelingsproces waarin ruimte is gegeven aan alle fracties in de gemeenteraad, het bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties om inbreng te hebben. Het komt nu aan op het zorgvuldig financieel en beleidsmatig uitwerken van dit akkoord tot een collegewerkprogramma. Wij vinden het belangrijk dat de Westlanders en de gemeenteraad een helder en toegankelijk beeld krijgen van wat we willen bereiken, wat we daarvoor gaan doen en wat het mag kosten. Hiermee dragen we bij aan een open bestuur op basis van gedegen informatie.

Om geen tijd te verliezen, gaan we parallel aan het opstellen van het collegewerkprogramma vanaf dag één na de installatie van het nieuwe college aan de slag met een werkagenda. Deze actie-gerichte agenda heeft als doel om concrete acties die in dit hoofdlijnenakkoord staan direct op te pakken.

Wij gaan met veel enthousiasme de uitdaging aan om Westland de komende vier jaar mooier en toekomstbestendig te maken en zien de samenwerking met de gemeenteraad en alle partners in en buiten Westland met vertrouwen tegemoet!